

Aan
Van

Minister van BZK
CZW

nota

Reactie commissiebrief verzoek nadere beschouwing
toezicht CTIVD

TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar

Ja

Onze referentie

2024-0000162824

Datum

3 april 2024

Opgesteld door

Samengewerkt met

AIVD, MIVD, OIV, Defensie,
NCTV, AZ

Bijlage(n)

-

Aanleiding

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken heeft op 8 maart jl. verzocht om een nadere beschouwing over de taakinvulling en reikwijdte van het toezicht door de CTIVD en de gewenste toekomstige ontwikkeling van dit toezicht, onder verwijzing naar CTIVD-rapport nr. 76 over de aansturing en controle op de werkzaamheden van de inlichtingendiensten van de Nationale Politie en de Bijzondere Dienst van de Koninklijke Marechaussee en de (inmiddels verworpen) motie Omtzigt-Mutluer inzake functioneel toezicht door de CTIVD op alle activiteiten in het domein van de nationale veiligheid.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met de bijgevoegde reactie die mede namens de minister van Defensie en de minister van Justitie en Veiligheid aan de Tweede Kamer zal worden gezonden.

Kern

- De CTIVD houdt toezicht op de naleving van de Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten 2017 en de Wet veiligheidsonderzoeken.
- In toezichtsrapport nr. 76 wijst de CTIVD op de strikte scheiding tussen enerzijds de taak van de inlichtingendiensten van de Nationale Politie en de Bijzondere Dienst van de Koninklijke Marechaussee in het kader van de nationale veiligheid op grond van de Wiv 2017 en anderzijds de taak van de Teams Openbare Orde Inlichtingen (TOOI) in het kader van de handhaving van de openbare orde, onder gezag van de burgemeester en onder toezicht van Inspectie Justitie en Veiligheid en de Autoriteit Persoonsgegevens.
- Deze constatering is terecht en geeft geen aanleiding voor een andere inrichting van het toezicht op deze organisaties of een bredere taak voor de CTIVD.
- Tijdens het debat over het TOOI op 24 januari 2024 is een motie ingediend door de leden Omtzigt en Mutluer met het verzoek aan de regering om bij de herziening van de Wiv 2017 een voorstel te doen waarbij de CTIVD functioneel toezicht houdt op alle activiteiten in het domein van de nationale veiligheid.

- Deze motie werd aanvankelijk aangehouden maar is op 19 maart jl. alsnog in stemming gebracht en verworpen.¹
- In de beantwoording wordt wel ingegaan op de motie onder verwijzing naar de goedkeuring van Conventie C108+ van de Raad van Europa en de Wet coördinatie terrorismebestrijding en nationale veiligheid waarbij deze kwestie ook aan de orde is geweest. Zowel de regering als de Afdeling advisering van de Raad van State waren in beide gevallen van oordeel dat er geen aanleiding is het toezicht van de CTIVD uit te breiden omdat (kort samengevat) alleen de diensten wettelijke taken hebben die exclusief op het terrein van nationale veiligheid liggen, zij deze taken veelal heimelijk uitvoeren en het toezicht door de CTIVD hierop is toegespitst. Voor andere organisaties die zich (deels) bezighouden met nationale veiligheid volstaat het algemene gegevensbeschermingsrecht, inclusief toezicht.
- Overigens houdt de CTIVD ook toezicht op de bevoegdheid van de minister van JenV tot het intrekken van het Nederlanderschap in het belang van de nationale veiligheid. Deze taak is naar aanleiding van het amendement-Recourt in het kader van het wetsvoorstel tot wijziging van de Rijkswet in verband met het intrekken van het Nederlanderschap in het belang van de nationale veiligheid in de Wiv 2017 opgenomen.
- De CTIVD heeft tot op heden geen gebruik gemaakt van deze toezichtsbevoegdheid. Wel is een rapport uitgebracht over de het handelen van de AIVD in het kader van intrekking van het Nederlanderschap in het belang van de nationale veiligheid. Dit rapport betrof echter de AIVD, niet de minister van JenV.
- De reactie wordt tegelijkertijd voorgelegd aan de minister van Defensie en de minister van JenV. De vaste commissie heeft verzocht de reactie aan de Kamer te doen toekomen ten behoeve van bespreking in het commissiedebat IVD-aangelegenheden in juni 2024. Aan dat verzoek wordt hiermee voldaan.

Onze referentie

2024-0000162824

Datum

3 april 2024

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Motivering

In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

¹ Voor: GL-PvdA, NSC, SP, DENK, PvdD, VOLT, JA21. Tegen: PVV, VVD, D66, BBB, CDA, CU, FVD, SGP.